

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od štiritopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 3-4.

Kje je slovenski prevod novega civilno-pravnega reda?

S 1. januarjem stopi v veljavo novi civilno-pravni red. S tem dnevom se začne pri naših sodiščih novo življenje, saj premeni ta civilno-pravni red dosedanje civilno pravno postopanje popolnoma in to na način, kateri bode ugoden in jako koristen za občinstvo.

Z novim civilno-pravnim redom dobi tudi slovenščina v uradovanju širši delokrog. Justična uprava je storila vse, kar je bilo potrebno in možno, da uredi sodišča primerno novim potrebam; jednega pa ni storila in nam se zdi, da tega nalašč ni storila, namreč avtentičnega slovenskega prevoda novega civilno-pravnega reda še doslej ni poskrbela, da si stopi ta novi red že v dobrih treh tednih v veljavo.

Avtentični prevod novega civilno-pravnega reda je neizogibno potreben vsakemu juristu, kateri hoče pri sodišču slovenski poslovati, a vslic temu ga iščemo zaman v državnem zakoniku. Posledica tega bodo zmešnjave, katerim se absolutno ni možno ogniti. Ker niso določeni termini za mnoge nove pojme, rabile se bodo različne besede, vled česar nastanejo gotovo večje ali manjše zmešnjave in so mogoče tudi pravne smote, na vsak način pa v uradovanju ne bo jednotnosti, kar bi bilo vsakako potrebno. Ako bi bila pravosodna uprava o pravem času poskrbela avtentičen slovenski prevod novega civilno-pravnega reda, vzel bi ga bil vsak v roke in se pripravil za delovanje po tem avtentičnem prevodu tako, da bi se potem slovensko uradovanje moglo vršiti brez ovir.

Bivši pravosodni minister grof Gleispach te potrebe ni spoznal ali pa je — in to je z ozirom na njegovo politično mišljenje verjetnejše — ni hotel spoznati. Gleispach se ljubi slovenskega uradovanja. Kjer je mogel, mu je delal ovire, in kakor ni dvoma, da je v mnogih okrajih nalašč nastavil jezikovno nezmožne uradnike, samo da na ta način onemogoči slovensko poslovanje in uradovanje, tako tudi ne dvomimo, da je želel, kar mogoče mnogo zmešnjav urediti, kjer se slovensko uradovanje že

se da preprečiti. Ker je grof Gleispach kot minister storil vse, kar mu je bilo možno storiti, da one mogoči ali vsaj oteži slovensko uradovanje, zato mislimo, da nalašč ni nič storil, da pravočasno poskrbi avtentičen prevod novega civilno-pravnega reda.

Tako ravnanje se samo sodi. Tako ravnanje je uprav nedostojno in mi proti temu odločno protestujemo.

Gleispach — hvala Bogu! — ni več minister. Danes je samo zasebnik, in mi le želimo, da bi ta mož, ki svojih strasti ni znal nikdar brzdati in ki je svojo moč kot minister od Slovanov podpirane vlade z vso brezobzirnostjo izrabil zlasti proti nam Slovcem, nikdar več ne zavzel mesta, kjer bi prišel z nami v dotiko. Apelujemo pa na novega pravosodnega ministra Ruberja in ga prosimo, naj on poskrbi, da se čim prej izda teli potreben avtentični prevod novega civilno-pravnega reda in naj sploh popravi, kar je pokvaril grof Gleispach.

Graški izgredi in bosensko vojaštvo.

Iz Gradca, 3. decembra.

Hudi izgredi, ki so se primerili v Gradcu v petek, dne 26. in soboto dne 27. novembra, primorali so oblastva k uporabi vojaške pomoči. Za libeg ni zadostovalo, da se moč pokaže, ampak morala se je rabiti in teka je kri.

Prvi večer bili so dragonci, ki so jezdili v gnečo ter sekali krog sebe. Dotični ritmojster je imel v žepu povelje, katero bi bil lahko izrabil mnogo ostreje, kakor je pa to storil. Dasi je tesno ljudstvo konjenike grdo psovalo, ostali so mirni. Šele, ko je razgrajalec — baje neki dijak — proti častniku pljunil, je tega minula potrpežljivost in ukazal je rabiti sallo ter konjska kopita.

To bi bil storil vsak oficir v tem slučaju, ker mu to velevala že stanovski ugled. Vender pa se je drugi dan javkalo po mestu, kako kruto so postopali dragonci, češ, jezdili so celo na trotoarje itd. *)

*) Kakor bi se kaj takega ne bilo še nikjer primerilo. To je bilo še povsodi, kjer je bilo treba valed izgredov

Čulo se je tudi: „Es sind ja lauter wndische Dragoner!“ — Vex populi je diktila županu prošnjo, naj se za prihodeje ne uporabi več konjenikov, ampak pehoto. Intervencija je imela uspeh, da je drugi večer, v soboto, dobilo glavno nalogo vojaštvo 2 bosansko-hercegovskega pehotnega polka.

„Bošnjaki“ niso priljubljeni v Gradcu, ker so Slovani. Že v petek zvečer se je to pokazalo; nikjer se ni tako grdo psovalo, kakor tam, kjer se je pokazala patrolja s turškimi čepicami. Ob jednem pa se je tudi začel paniki podoben beg pred „gefurchtete Bosniaken“. To poslednje je bilo tudi popolnoma v redu, saj s tem je bil dosežen namen vojaške pomoči. Ali ta izvrstna lastnost korenjaških balkanskih sinov je presedala politično razbeselelemu Nemštvu, in britko so se pritoževali celo sicer razsodni ljudje čez korenito postopanje izborna discipliniranih bosenskih vojakov. Pravilo se je, kako da so posamezni mrčje skakali iz fronte ter z bajonetom dregali mej bežečo množico. Res pa je, da so bili ranjeni tudi ljudje, ki niso bili prav nič vdeleženi; ali to se je zgodilo že teli in tolikrat in dotičniki so sami krivi, če niso v stam, da bi ob tako kritičnih urah brzdali svojo radovednost in se ne podajali na ceto. Sploh je pa vedel vsakdo pripovedovati o kaki specialni krutosti. Po teh govoricah sodeč bi človek mislil, da so se ceste morale kar polniti s kopicami mrtvih in ranjenih, toda: dasi se je „Tagespost“, v prvi vrsti pa židovski stilizirani „Grazer Tagblatt“ na vse kriplje napenjal in vsako prasko na koži beležil hot nevarno rano, vender oba lista še toliko „žtev“ nista vkup spravila, kolikor ima človek prstov na rokah. Toliko bolj na kratko se je omenjalo, da so bili tudi vojaki in stražarji ranjeni. Kdor je videl obseg izgredov in obnašanje izgrednikov ravno napram obo-roženi sili, in kdor primerja podobne dogodke drugod, ne more se prečuditi, kako majhni so vidni znaki „bosenskega barbarstva“.

V soboto zvečer okrog desete ure raznesla se je po me tu vznemirljiva vest, da je vojaštvo v Murgasse streljalo. In res je bilo. Tam je ležal ceto izprazniti. Če ne bi pa izgredniki na hodnikih porogljivo gledali, kako se vojaki sredi ceste zaman ukvarjajo.

LISTEK.

Knjige družbe sv. Mohorja.

I.

Za leto 1898. je izdala dična družba sv. Mohorja sopet čestero knjig deloma snanstvene, deloma leposlovne ali poučno-nabožne vsebine, katere bodo sluziti za pripravo ljudstva izvestno-velesanimivo čtivo. In to gotovo kolikor toliko zadovoljuje odbor pre-koristne družbe. Saj namen družbe je poučevati, širiti narodno zavest ter povzdigati nad vsakdanjost predvsem nižje sloje, mej katerimi ima tudi največ naročnikov. Sicer ima družba sv. Mohorja letos le 71.540 članov, torej 3687 udov manj nego l. 1896. temu pa ni kriva malomarnost in mlačnost naroda, temveč slaba letina in razne ujme, vled katere je nastala povsod velika draginja. Slovenec se že od nekdaj jako zanima za Mohorjevo družbo, saj ona je predvsem kmetu pravo razvedrilo v dolgih zimskih večerih. Družba ima celo v Ameriki 681, a v Afriki 159 članov. No, družba se pa tudi res trudi, da utreže različnim svojim naročnikom, kolikor jej je možno. To nam jasno dokazujejo številke. Od 1. avgusta 1896. do 1. avgusta 1897. l. je prejela 79.348 gld. 95 kr., a izdala je 79.345 gld. 72 kr.,

torej je imela prebitka le 3 gld. 23 kr. Želeči, da se v društvenih knjigah povdarja vedno prav posebno narodno čustvo, proseči da stori društveni odbor vse, da pridobi takih pisateljev in knjig, ki ki bodo krepile v narodu slovensko savednost in ponos, prošimo slovenske rodoljube, da agitujejo za to prekoristno podjetje povsod in pri vsaki priliki.

Društvene knjige za l. 1898. pa so te le:

Boj za pravico.

(Povest. — Spisal Fr. J. Milovršnik.)

Ni je knjige mej Slovenci, ki bi bila toli znana in toli priljubljena, toli težko pričakovana in toli čitana, kakor „Slovenske večernice“. Naj se tudi trudi odbor družbe sv. Mohorja, da poda kolikor možno splošno zanimivih in preprostemu narodu primernih knjig, naj si tudi obrača kolektarju največjo skrb ter ga opremljuje s slikami iz najnovejše zgodovine, naj si tudi štrtuje družba ogromne svote za izdajo sv. pisma, „Slovenske večernice“ so knjige, po kateri seže vedno vsakdo najprej s bre-perečo radovednostjo, češ: o, da bi bila letos le zopet taka lepa povest v njih!

„Večernice“ uživajo po Jurčičevem „Juriju Kozjaku“, tej pravcati narodni knjigi, katere se Slovenci nikdar ne naveličajo iznova čitati, po izidu

te vsakakor najboljša „Mohorjanske“ povesti, ki je izzvala nešteto posnetkov ali nobene jednadice, tak renomé in priljubljenost, da ga j m ne morejo oteti niti najslabša leposlovna skrupucala, ki zaidejo sém ter tja pod njihovo častljivo firmo.

Vedno je stremil odbor za tem, da poda v „Večernicah“ daljše, obširnejše povesti iz domačega življenja in ako je le mogel je založil v „Večernicah“ povest, ki združuje v sebi zabavni in vzgojevalni moment. Ako se pomisli, da so povesti namenjene narodu, strinjati se mora s tem vsakdo, akoravno sveda ne more in ne sme imeti leposlovje naloge pridigarja ali pa — na primer — domačega zdravnika.

Pisatelji so se tudi vedno trudili, da vzgojevalna in poučevalna tendenca njihovih spisov ni bila preveč očitna. In kolikor bolj se je komu posradilo, da je ta namen prikril, tolikanj večjo umetniško vrednost ima njegova povest. Motijo se namreč oni, ki menijo, da je zavisna večja ali manjša umetniška vrednost dela od večje ali manjše važnosti snovi, od imenitnosti povestičnih junakov, od milienja ali celo od velikosti vodilne misli. Ta nazir je popolnoma napačen. Marsikatera povest iz omejenega kmetakega življenja, s pičlim obzorjem čuvov in idej je večje umetniške vrednosti kakor najbolj parfu-

mlad človek ustreljen, srajca mu s krvjo pomočena. Na tretjarju velika luža zasedena krvi; okrog nje stoje delavci, nemi, s klobuki v rokah. Prizor je bil pretresljiv in vsakega človeka je moralo zgrabit neskondno sočutje. Že iz obščloveškega stališča je popolnoma razumljivo, da je ljudem vrela po žilah, da se je zelo glasno javljalo ogorčenje nad ravnanjem Bošnjakov in da se jim je očitala krutost. Tem razumljivejše je to, če se pomisli, da je razburjenost prihajala večinoma iz nemško-narodno žutečih src.

Ali, če si se malo streznil od svoje groze ter pogledal krog sebe, potem si tudi razumel, zakaj da se je to zgodilo, zakaj da se je zgoditi moralo. Po celi Murgasse so bile razbite električne obločnice, njih črepine so ležale po tleh v družbi kamenja, katero je bilo začelo frčati na vojake, ko so ti, po izsuhtih primorani, rabili bajonet. Kamenji, najmanjši kakor kurje jajce, največji kakor otroška glava! Priporočevalo se je, da je poveljajoči častnik dobil ob prsa zidarsko opsko, da se je kar sesel. Več vojakov je bilo ranjenih.

Torej, rekel bo, kdor to čita, je bilo — dasi žalostno — vendar neobhodno potrebno, da se je streljalo. Da, gotovo neobhodno, že zato, ker so bili vojaki sami v silobranu. In od vojakov vendar ne more nihče zahtevati, da bi se dali — kakor se je to nekaterikrat primerilo z mestnimi stražarji, ker so bili preveč dobrodušni, — mestni ob tla ter pretepsavati in brcati. Dragič: dotični oddelk Bošnjakov je imel povelje, da izprazni Murgasse; faratizirana družba pa, ki je včeraj kazala še toliko respektu pred tem, da se bi prišla v senco fesov, se danes ne umakne bližajočemu se odloku, ne umakne se kopitom pušk, ne umakne se niti bajonetom, nasprotno: s kameneno točo skuša preprečiti izvršitev dolžnega povelja!

In sledijo: ali nima naša armada službenega opravičnika, ki nesi na čelusankcijo in ime Nj. veličanstva cesarja? Ali je res tako naiven, da misli, oficir bode iz „človekoljubnih“ ozirav ravnal drugače, kakor mu pa narekajo jasni, določeni predpisi glede velenja pri izgrelih, predpisi, ki vele vajo streljanje za slučaj, kakoršen je bil ravno navedeni? Ali kdo misli, da bode dotični častnik rajše izgubil šaržo ter se dal zapreti na trdajavo? In vendar je še zmirlaj celi nemški Gradec indigniran, staro in mlado, cikanci in prosti narod. „Če bi ne bili Bošnjaki, bi ne bilo streljanja“ se čuje. — „Kaj, gospod, ali mislite, da bi drugo vojaštvo bilo kršilo svoj stanovski pravilnik?“ — „Bog ne daj, ali domačih (t. j. nemških) vojakov ne bili bi kamenjali!“ — „Ah tako, kje torej je krivda? — Der Rest ist Schweigen —“

Kakor tihi kmetje na Hrvatskem, ki so se zaradi ogerske zastave divje zaočili nad nedolžnimi ljudmi, tako spuščajo Gradčani svojo jezo zdaj nad vse, kar spominja na bosensko-hercegovski polk. Samo da tukaj ne pridejo v poštev nerazodni kmetje, ampak v prvi vrsti akademično izobraženi ljudje.

V nedeljo po oni žalostni noči je bila vojaška godba na Ringu. Slučajno je bila na vrsti ravno bosenska. Komaj je odigrala prvi komad, kar se privlači nemško dijaštvo, kakih tisoč mož, — mej

mirna salonska novela, katere tendenca pa je prečutna, vsiljiva, skratka: nepoetična. —

Letos praznujejo „Večernice“ jubilej svoje 50letnice. Odkor je praznoval ta jubilej s tem, da je izdal v njih jako obširno in tudi prav zanimivo povest plodovitega Mohorjanskega pisatelja z naslovom: „Baj za pravico.“

Pisatelj je vzel snov svoje povesti iz domačega rožmarjanskega življenja ter oprl vso intrigo na resničen dogodek, ki se je pred leti primeril na neki kranjski pošti. Gosp. Milovršnik je šel sicer včasih v neverjetnostih in slučajnostih malo predaleč, tudi ima ima njegov pretirano zviti Grčar čisto neverjetno srečo, čuti se tudi na nekaterih krajih, da se je pisatelj trudi, kako bi snov zanimivejše raztegnil, vendar mu priznamo, da je zaplet in razvil vse dejanje prav spretno in neprisiljeno. Marsikatero mesto se odlikuje s pravcato realistično plastiko. Pisatelj ne moralizuje in ne pridiguje, nego ostane vedno objektivni; tudi svoje osebe ne sili mej pripovedovanje, izmahi koncem tretjega odstavka. Samo glede jezika in sloga bi bilo želeli malo več prožnosti in lahkote. Ne dvomim pa, da bo ta povest narodu jako ugajala. (Konec prih.)

njimi gotovo vse polno rezervnih častnikov, — ter s psovskimi in palicami napade — vojaško godbo! Višji častnik zapove moštvo, da rabi sabljo. Vojaška godba, ki popusti turški boben in bombardone ter se vojskuje! Stvar kliče po karikaturni Oberländerju. Z mišunimi občutki je moral pač gledati gospod kapelnik, ki je naravnost misleč Nemec, na svoje glasbenike, kako se morajo braniti pred gorjačami „nemških modric sinov.“ Tako se rešuje v Gradcu „Deutsches Volksthum“. — Posledica je, da so koncerti vojaških godb za nedolžen čas ustavljeni.

Pa s tem še ni končano. Kavarna „Kaiserhof“, ki sme vsled svoje eleganco veljati kot prva v mestu, in ki do sedaj ni bila nikakor pronesirana, postala je torišče nemško-narodnega življa. Dne 26., 27. in 28. novembra razlegala se je „Wacht am Rhein“ po njej. V kavarni obuje tudi mnogo častnikov. Vponedeljak pride bosenski nadporočnik, stažen gost, kakor po navali notci. Tu zapazivši, se mnogobrojno navzoče dijaštvo kot na povelje dvigne raz sedeža, „fiksira“ mimoidočega nadporočnika ter ostane v tej poziciji tudi še, ko se častnik vsede k svoji mizi. Grobna tišina nastane v tem mučnem prizoru. In kaj se zgodi? Kavarnar poprosi nadporočnika, da naj mu sledi v igralno sobo in ondod ga — seveda polna devocije, saj mož je koncilijanten — izkomplimentira ven!! — Jako čuden utis pa je pri tem na vsakoga moralo napraviti tudi vedenje drugih navzočih častnikov, ki so, dasi so dobro videli, kako nespodobno da se ravna z njihovimi kameradom, mirno obsedeli pri svoji kavi.

Pri kavarni „Thonethof“ se je kavarnar kakor nadangelj Michael postavil na prag, in prišede bosenske častnike uljudno prosil, da naj ne gredo notri, saj on ne more nič zato itd.

Prosim Vas, v glavnem mestu staroavstrijske kronovske oficirji avstrijskega polka ne smejo v prve kavarne! Ali ni to nezaslišano?! — Govori se, da častniki ne bodo več pohajali teh dveh lokalov (dosedaj se vidi še vedno dosti uniform notri). R. dovedni pa smemo biti, kako stališče da pri celi stvari zavzame korni poveljnik podmaršal ekscelencija Succovaty. Znamo je, kako je svoj čas brskiral brnske Čehi, ker se je v „Bisednem domu“ vprilo častnikov sviral raska himna ali kaj že. Kaj bode pač ukrenil glede javnih lokalov, kjer se prepevajo „Bismarcklieder“ in se častnikom njegovega voja kažejo vrata? —

Po mestu se je ta teden večkrat raznešala govorica, da je mob ubil moža bosenskega polka. Stvar je sicer precej neverjetna, a vest se je vedno na novo lansirala mej svet in celo z opisom detajlov. Zato bi bilo v interesu polka samega, če bi njega poveljništvo oddalo v tem oziru avtentično izjavo; kajti graški listi po sebi bi tudi v slučajni rassnice molčali kot grob.

Bosensko-hercegovski polk bodo najbrže premestili, na čemer se mu mora le častitati; mogoče je, da bode menjal s 17. polkom v Celovcu. Svoim rojakom seveda ne častitamo. —

Končno bodi še povedano, da je bil ustreljeni delavec Retter pokopan na občinske stroške; dijaštvo, socialisti, razni zastopi in društva so podarili krasne vence, udeležba je bila impozantna. To je raz nemško stališče gotovo lepo in priznanja vredno. Ali žalibog so imeli smolo ter se ravno s tem „mučenikom“ blamirali. „Grazer Extrablatt“, sicer zelo obkuren, a v tem slučaju dobro informiran, je izdal posebno polo, na kateri se čita curriculum vitae omenjenega Retterja. Bil je 19leten nedelaven človek, dalj časa v prisilni delavnici, večkrat že kaznovan zaradi tatvine in pred nedolгим časom odgonskim potom spravljen iz Gradca. Tisto nesrečno noč je bil on jeden najhujših razgrajadev, metal je kose opeke mej vojake ter svojo okolico z besedo hujškal k napadu. Torej prav čuden svetnik. —

* Kavarna „Kaiserhof“ je oficirjem že prepovedana.

V Ljubljani, 6. decembra.

Avstrijske delegacije se obravnavale vojni budget. Posl. dr. Hofmann se je pritoževal radi postopanja vojaštva pri poslednjih nemirih. Posl. Kaiser je želel, naj bi se vojaška obleka in hrana izboljšala, zlasti pa obleka rezervistov. Razen tega je zahteval, naj se skrbi za vojake, ki se ponesrečijo

pri vajah, prav tako kakor za ponesrečence v vojni. Posl. Scheicher je dokazoval, da kapitalizem in militarizem narod uničujeta. Pobijal je dvoboj, in očitil, da imajo židje pri vojski največje kupčije. Posl. Kienmann je dokazoval, da počre vojska 1/3, drž. dohodkov, 1/3, dolgovi in samo 1/3 se mora obrniti za velike drž. naloge. Naglašal je potrebo reforma vojaške kazenskega zakonika. Poslanec Axmann je tožil, da je vojno breme že neznesno. Zahteval je, naj trpi vojaška službena doba le dva leti in naj se 3. orožna vaja povsem — tudi pri domobrancih — opusti. Dalje se je pečal z avancementom vojaških uradnikov, ki je še mnogo slabši kakor avancement častnikov. Število oskrbovalnih uradnikov naj se poveča za 200 mož. Za tem se je generalna debata zaključila.

Samostojna ureditev ogerskega razmerja do Avstrijske. Baron Baffy predloži danes ogerski zbornici predlog, kako naj se razmerje Ogerske z Avstrijo uredi samostojno, ker se v Cislutaniji nagodba ne more dognati parlamentarnim putem. Po Baffyevem zakonskem načrtu, naj bi se vse določbe v gospodarskih pogodbah obeh držav podaljšale do 31. decembra t. l. na temelju statusa quo za dobo jednega leta.

Fran Kossuth, vodja ogerske neodvisne stranke, je izjavil, da se bo potezala njegova stranka z vsemi silami za to, da se Ogerska gospodarski popolnoma loči od Avstrije, da se ustanovi samostojna ogerska banka in samostojna carina. Nikdar ni imela stranka lepše prilike, da uresniči svoj program, kakor sedaj. Začasemu uredu gospodarskih razmer mej Avstrijo in Ogersko se bo Kossuthova stranka upirala z obstrukcijo v parlamentu in na deželi. Kossuth grozi, da bodo ljudje na Ogerskem nekaj doživeli, česar doslej še nikdar ni bilo.

V bolgarakem sobranju je bil predlog o pomnožitvi konjeništvu in topničarstvu pri prvem čitanju sprejet. Poslej bi torej obstojala kavalarija iz treh brigad, vsaka brigada iz dveh polkov, in vsak polk iz štirih eskadronov, jednega remontaega in jednega nadomestnega oddelka. Bolgarsko topničarstvo pa bi sestojalo iz šestih artilerijskih polkov. Razen teh jako velikih pomnožitev je sprejela zbornica predlog, da se prične asantna dolžnost z 20. letom.

Mir mej G.čijo in Turčijo se je 4. t. m. v Carigradu definitivno sklenil; podpisali so ga že zastopniki obeh strank. Bistvenih izprememb mirovne komisija ni sklenila, temveč sprejela mirovne predloge poslaničkov velevlastij.

Afera Dreyfus-Esztevhazy je dozorela do preiskave. Vojaški poveljnik v Parizu, general Saussier je na podlagi poročila preiskovalnega sodnika Pellieuxa, odredil, da pričae prvo vojno sodišče v Parizu s predpreiskavo Eszterhazyjeve afere. Do obravnave pride bržčas že sredi t. m. V parlamentu je bila radi te afere nova huda bitka mej ministrskim predsednikom Mélinejem, vojnim ministrom Billotom na jedai in mej socialisti in klerikalci na drugi strani. Končno sta se poslanca Millerand in Reinach tako razžalila, da sta se porvala na dvoboj.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 6. decembra.

— (Čehi v Zagrebu) so poslali g. dru. Tavčarju nasledajo brzojavko: „Velečenjeni gospod! Za Vaše odkritosrčne besede, katere ste Vi izrazili v soglasju z mestnim odborom bele Ljubljane v interesu vsajemnega postopanja slovanskih narodov proti nemški „kulturi“, ki se je prelevila v brutalno nasilstvo v državni zbornici in v preki sod proti nam, kličemo Vam svoj hvaležni in gromoviti: Na zdar!“

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Opozarjamo na jutrišnjo reprizo izborne Scribejeve veseligr „Kozarec vode.“

— (Slovensko gledališče.) Sobotna predstava opere „Traviata“ je bila vsorna. Vsi solisti so bili jako dobro disponirani in ker so bili zbori točni, se je dosegel najljepši uspeh.

— („Glasbena Matica“ v Ljubljani.) V sredo, dne 8. decembra t. l. ob 5. uri popoldne v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“ jubilejski koncert pod vodstvom koncertnega vodje Josipa Čerina. Pri koncertu sodelujejo: gospod Josip Noll, operni pevec; pevski zbor „Glasbene Maticae“; orkester „Glasbene Maticae“ in oddelek sl. godbe c. in kr. pešpolka Leopold II., kralj Belgijcev štev. 27;

— (Kje je Nemška Loka?) Nemška Loka je na poštni cesti mej Čnomljem in Kočevjem. To budi povedano c. kr. poštneemu uradu v Kočevju, ki pošle „Sl. Narod“ z naslovom: Predgrad, pošta Nemška Loka v — Stari leg. Tako dobimo list dva dni pozneje. Upamo, da nam bo

Darila:

Uredništvu našega lista je poslala:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Moka
Krajc v Grabovem pri Cerkljah iz nabiralnika
11 kron 37 vim. — Živeča rodoljubna darovalka
in njeni nasledniki!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 6. decembra. Pogajanja ministrskega predsednika barona Gautscha z desnico in z levico še vedno niso končana. Gautsch se je včeraj od 11. do 2. ure popoldne pogajal z načelniki levičarskih klubov. Stavil je pozitivne predloge nanašajoče se na predsedstvo, na Falkenhaynov predlog in na jezikovne naredbe, glede katerih upa, da jih desnica vzprejme, toda le, ako vsi opozicijski klubi obvezno obljubijo, da ne bodo motili posvetovanj poslanske zbornice. Popoldne se je Gautsch o teh svojih predlogih posvetoval s parlamentarno komisijo desnice. Dotično posvetovanje je trajalo do 6. ure. Danes ob 10. uri dopoldne so se načelniki desničarskih klubov sešli na odločilno posvetovanje o vladni predlogi, na katero posvetovanje pa ministrski predsednik ni bil povabljen.

Dunaj 6. decembra. Današnja seja izvrševalnega odbora desnice je trajala tri ure. Potem se je sešla parlamentarna komisija češkega kluba in je sklenila, da vpraša izvrševalni odbor mladočeške stranke za njega mnenje o Gautschevih predlogih. To se zgodi že jutri ali pojutrišnjem.

Rim 6. decembra. Iz raznih krajev so došla poročila o velikanskih viharjih in ujmah. Ponekod dežuje že 30 ur nepretrgoma. Voda je prouzročila veliko škodo. Železniške proge so na raznih krajih tako poškodovane, da se je moral obrat ustaviti. V Mesini je vihar po trgal vse verige, katere so držale sidra avstrijske ladije „Freinsberg“, v Neapolju in v Rimu pa je podrl malone vse dimnike.

V torek, dan 7. decembra 1897.

Drugi krat:

Kozarec vode.

Veseloigra v petih dejanjih. Francoski spisal Scribe, poslovenil Davorin Hostnik. Režiser g. Rudolf Inemann.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 7/8. uri. Konec po 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v petek, dan 10. decembra 1897.

Loterijske srečke 4. decembra.

V Lincu: 6, 37, 29, 65, 63.
V Trstu: 2, 34, 24, 7, 46.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m

Decembar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm. v 24 urah
4.	9. zvečer	733.9	0.2	brezvetr.	sneg	
5.	7. zjutraj	734.8	0.4	sl. svzh.	sneg	19.2
	2. popol.	735.0	1.2	sl. sever	oblačno	
6.	9. zvečer	736.9	1.3	sl. jug	dež	
	7. zjutraj	737.4	0.9	sr. vzhod	oblačno	8.2
	2. popol.	738.5	2.0	sl. jvzh.	oblačno	

Srednja temperatura sobote in nedelje -0.2° in 1.0°, za 0.1° pod in 1.3° nad normalom.

Lepa oprava za specerijsko trgovino

proda se takoj po nizki ceni. (1871)

Vpraša naj se v baraki Pred igriščem.

Pozor!

Jutri v torek dan 7. t. m. ob 3. uri popoldne (1824)

JOUR-FIXE

vseh obrtnikov v gostilni „pri Šikcu“, Vegove ulice št. 9.

VIZITNICE Narodna Tiskarna.

priporoča

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok nepresekno deluje pri vseh prehlajenjih dihalnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsi katar, kašelj, prsobil, hripavost in vratobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času dá odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevajo. — Izmed mnogih zahval spominjam samo ono:

„Velečeni gospod lekarnik!

Poslajte mi še tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznanke. Jazsem od dveh steklenic od neznanega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam! Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobilnim. Spoštovanjem — Rudolf Ausim, Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka, t.j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan pošto na vsa mesta, in sicer proti predplačilu (priračunavši 20 kr. za zametek ali pa po poštnej povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastoj in poštne prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

(1360—10)

Najboljše in najpripravnejše drsalke

„Kondor“ in „Helios“.

„Kondor“ navadne 1 par . . . gld. 2.—
ponikljane „ „ . . . „ 3.—
„Helios“ „ „ . . . „ 6.—
„Halifax“ navadne „ „ . . . „ 1.40

pri
Andr. Druškoviču
Mestni trg št. 10.

(1838—6)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1897.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd. Lend, Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Geneva, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje**. Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano**, j. k. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneva, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja**. Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamnik**. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika**. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (952—279)

Komí

manufakturne branže, več knjigovodstva in slovenske in nemške korespondence, vzprejme se za večjo tvrdko na Dolenskem.

Ponudbe pod šifro „J. P. 1000“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1865—2)

Preselitev trgovine.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se iz Sv. Petra ceste št. 2

preselila

na Mestni trg št. 11

nasproti trgovine gosp. Kollmann-a.

Z odličnim spoštovanjem

(1862—2)

M. Žargi.

Uradno dovoljena popolna

(1853—4)

razprodaja

lesorezbenih in galanterijskih predmetov ter igrač.

Najpripravnejša darila za

Miklavža, Božič in novo leto!

Ljubljana, Fr. Stampfel Tonhalle.

Prva in najstarejša zaloga klavirjev

v Ljubljani, Florijanske ulice št. 50

si usoja naznanjati velicenenemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici, da ima na prodaj po najnižjih cenah od danes naprej kratke klavirje in pianine najboljše vrste, ki so danes došli, iz najbolj renomiranih dunajskih tvrdk: c. kr. dvorni dobavitelj Kutschera, zadruga „Lyra“, Stelzhammer itd. Popolnoma novi klavirji od 240 gld. naprej s 15 etnim jamstvom se oddajajo na obročna plačila; izposojajo se od 2 gld. naprej. Stari klavirji se jemljejo v zameno, vbiranja in poprave se izvršujejo najtočnejše.

Z velespoštovanjem

(1710—8)

Ferd. Dragatin.

Jos. Petrič-eva

trgovina s papirjem v Ljubljani

na Sv. Petra cesti št. 6

(1851—2)

priporoča ravno kar dole zadnje novosti:

konfekcije v pisarnih papirjih . . . od gld. — 30 do gld. 6.—
fotografijske albume . . . „ 1.50 „ 15.—
tintnike in pisalne garniture . . . „ — 30 „ 10.—
spominske knjige . . . „ — 50 „ 5.—
krasne krožnike in dekoracijske slike . . . „ — 35 „ 1.20

Krasna izber pisarskih predmetov in pisarniških potrebščin.

Blago ukusno, fino in trpežno. Postrežba solidna, točna in cena.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“